

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცემო,
ბრძოლით ბეჭდური სიფყვას,
ფეხილით და ჭებრით ბურთის
გაფანა ყულა უკადრისბაგე
უსამაგლებია.

დაარსებულია
1918 წელს.
შაბათი, 27 მარტი, 2010 წელი
№57 (6423)

რესპუბლიკა

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია
ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა
გამორჩენილი ქართველი მეცნიერი, აკადემიკოსი

ცოტნე მირცხულავა

და სამბიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

აკადემიკოსი ცოტნე მირცხულავა

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულმა აკადემიამ დიდი დანაკლისი განიცადა. გარდაიცვალა ცნობილი მეცნიერი, აკადემიკოსი ცოტნე მირცხულავა.

ცოტნე მირცხულავა დაიბადა 1920 წლის 25 ივლისს ქ. ფოთში. 1939 წელს დაამთავრა ფოთის ჰიდრომელიორაციული ტექნიკუმი, რის შემდეგაც სწავლა გააგრძელა საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში. ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ, 1942 წლიდან მუშაობა დაიწყო „საქნავთის“ სისტემაში, სადაც განვლო გზა ათისთავიდან ტრესტის მმართველის მოადგილის თანამდებობამდე – მშენებლობისა და პროექტირების საკითხებში.

1954 წლიდან ც. მირცხულავა სამუშაოდ გადადის საქართველოს ჰიდროტექნიკისა და მელიორაციის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში ჯერ უფროს მეცნიერ მუშაკად, შემდეგ კი ჰიდროტექნიკის განყოფილების გამგედ, დირექტორის მოადგილედ სამეცნიერო დარგში. 1968 წლიდან 2005 წლამდე იგი საქართველოს წყალთა მეურნეობისა და საინჟინრო ეკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის (ამჟამინდელი წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტის) დირექტორია.

1960 წელს ც. მირცხულავამ დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია.

ბატონი ცოტნე გახლდათ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის, რუსეთის ფედერაციის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიისა და საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი.

ბატონი ცოტნეს სამეცნიერო ინტერესების სფერო საკმაოდ ფართოა. იგი ჰიდროტექნიკისა და მელიორაციის დარგში მთელი რიგი ახალი სამეცნიერო მიმართულებების ფუძემდებელი გახლდათ. მაგალითად, მის მიერ იქნა დაფუძნებული სამეცნიერო მიმართულება „ჰიდროტექნიკისა და ჰიდრომელიორაციული ნაგებობებისა და სისტემების საიმედოობა“.

ც. მირცხულავამ დიდი წვლილი შეიტანა ნიადაგებისა და გრუნტებისათვის წყლის ნაკადის გამრეცხი სინქარების დადგენისა და ამ საკითხებში ინჟინრული თეორიის საფუძვლების შექმნის საქმეში. მისივე ხელმძღვანელობით და უშუალო მონაწილეობით ორგანიზებულ ლაბორატორიაში ჩატარებული ჰიდრაულიკური კვლევები საფუძვლად დაედო საპროექტო გადაწყვეტილებებს. აკადემიკოს ც. მირცხულავას კვლევების შედეგები შესულია საკავშირო ნორმატიულ დოკუმენტებში.

დიდია ც. მირცხულავას შრომების მნიშვნელობა ნიადაგის წყლისმიერი ეროზიის პროგნოზირების და მასთან ბრძოლის მეთოდების დამუშავების საქმეში.

ც. მირცხულავას გამოქვეყნებული აქვს 600-მდე მეცნიერული ნაშრომი, მათ შორის 26 მონოგრაფია. მრავალი შრომა გამოქვეყნებულია საზღვარგარეთის გამოცემებში. მაგალითად მისი 2 მონოგრაფია გადათარგმნილ და გამოცემულ იქნა ინგლისურ ენაზე როტერდამში და დელფტაში (ნიდერლანდები). გამოცემული შრომების ციკლის გამო მას ერთ-ერთ პირველთაგანს მიეკუთვნა ა. კოსტიაკოვის სახელობის ოქროს მედალი.

ც. მირცხულავას, როგორც მაღალი ავტორიტეტის მქონე მეცნიერის აღიარება იყო ის, რომ 1973წ. მიწვეულ იქნა გაერთიანებული ერების

ორგანიზაციაში ექსპერტად. წყალდიდობებთან ბრძოლის საერთაშორისო პროგრამასთან დაკავშირებით სხვადასხვა დროს იგი მიწვეულ იყო ლექციების ციკლის წასაკითხად შვეიცარიაში, ინდოეთსა და პოლონეთში.

აკადემიკოსი ც. მირცხულავა აქტიურ მონაწილეობას იღებდა საერთაშორისო ორგანიზაციების მუშაობაში. იგი იყო ჰიდრაულიკური კვლევების ასოციაციის და ირიგაციისა და დრენაჟის საერთაშორისო ორგანიზაციების ნაციონალური კომიტეტების წევრი, ჰიდრაულიკური კვლევის საერთაშორისო ჟურნალის რედკოლეგიის წევრი, რომელიც გამოიცემა ნიდერლანდებში.

ც. მირცხულავა გახლდათ მთელი რიგი სამეცნიერო-ტექნიკური და სპეციალიზებული საბჭოების წევრი. მისი ხელმძღვანელობით დაცულია არა ერთი საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია.

აკადემიკოს ც. მირცხულავას გარდაცვალება უაღრესად დიდი დანაკლისია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიისათვის და მთლიანად საქართველოს სამეცნიერო საზოგადოებისათვის.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

Dear Givi,

Thank you for your email. It is very sad to read of the passing away of Tsothe Mirtskhulava, the former Director of the Georgian Water Management Institute. Tsothe Mirtskhulava was a great leader in water engineering, and an inspiration to many engineers. Please could you pass on my condolences to his family and colleagues at GWMI.

With best wishes,

Prof. Alistair Borthwick

University of Oxford
UK.

From: Магомедова Алла <allamagomedova@yandex.ru>

[View Contact](#)

To: givi gavardashvili <givi_gava@yahoo.com>

Уважаемый Гиви Валерьянович!

Прошу передать глубокие соболезнования от меня и сотрудников Гидротехнического факультета ДГТУ семье и сотрудникам Вашего Института по поводу ухода из жизни Цотне Евгеньевича Мирцхулава. Для меня и всех его учеников и коллег Цотне Евгеньевич был и остается образцом Ученого, Учителя и Человека! Глубокая благодарность ему и светлая память о нем навсегда останутся в наших сердцах!

Плачу и скорблю вместе с Вами,

Алла Магомедова.

Prof. Alla Magomedova, Doctor of Technical Sciences, Daghestan Polytechnical Institute

Anna Kuznetsova <a.m.kuznet@gmail.com> _

Add to Contacts

To: givi_gava@yahoo.com

Отделение земледелия РАСХН и Факультет почвоведения МГУ выражает глубокое соболезнование родным и близким покойного, а также сотрудникам Института водного хозяйства Грузии в связи со смертью выдающегося ученого и замечательного человека Цотне Евгеньевича Мирцхулавы.

Для всех нас это невосполнимая утрата, о которой мы никогда не забудем.

Академики Добровольский, Каштанов, Кузнецов, Маслов

Г. Москва, Россия

Daer Givi

I was sorry to hear about the death of Prof. Mirtskhulava.

Please pass my condolences to Mirtskhulava's family and to all our institute

Meni Ben-Hur

The Institute of Soil, Water and Environmental Sciences, the Volcani Centre, *Tel-Aviv, Israel*

Dear Givi,

I am sorry to receive the news.

With my sincere sympathies and condolences,

Bilal Ayyub

Prof. **Bilal M. Ayyub**, Doctor of Technical Sciences, Director of the Centre for Technology and Systems Management Department of Civil and Environmental Engineering of the University of Maryland

מדינת ישראל / משרד החקלאות ופיתוח הכפר
State of Israel / Ministry of Agriculture and Rural Development

Dr. Nativ Dudai
Aromatic, Medicinal and Spice Crops
Newe-Ya'ar Research Center
Agricultural Research Organization
P. O. Box 1021, Ramat Yishay 30095
ISRAEL
Tel+ 972-4-9539510; Fax:+972-4-9836936

ד"ר נתיב דודאי
היחידה לצמחי תבלין רפואה ובושם
מרכז מחקר נוה יער
מינהל המחקר החקלאי
ת.ד. 1021
רמת ישי 30095
טל. 04-9539510 פקס 04-9836936.

26/3/10

Dr., Professor Givi Gavardashvili
Director of the Georgian Water Management Institute
I. Chavchavadze Avenue 60
Tbilisi 0162
Georgia

Dear Givi

We are very sorry to hear about the passing away of Prof. Tsotne Mirtskhulava.

We had the good fortune of meeting, of knowing, of working with this great person .

We grieve the great loss not only for his family and friends, but also as a visionary and a great contributor to the Georgian Water Management Institute and the science. He was well-loved and he had done so many things on earth and we are sure he'll do much more in heaven .

Dr. Olga Larkov Dudai and Prof. Dr. Nativ Dudai
Agricultural Research Organization ,

State of Israel / Ministry of Agriculture and Rural Development

Emil Bournaski <bournaski@aim.com>

[View Contact](#)

To: givi_gava@yahoo.com

Dear Givi,

Very sad information - I have had very very positive impression for Acad.T.Mirtskhulava, even his GNSF project proposal last year was estimated positively by me!

I express my condolence to the family and to your Institute staff !

Regards,

Emil

P.S. Some common photos from Tbilisi will be send you these days.

Emil Bournaski

Bulgarian Academy of Sciences

S o f i a

From: Willibald Loiskandl
<willibald.loiskandl@boku.ac.at>

[View Contact](#)

To: givi gavardashvili <givi_gava@yahoo.com>

Dear friend and colleague, Prof. Givi Gavardashvili,
Please accept my deepest condolences. I have sympathy with your institution and the loss.
Sincerely
Willi Loiskandl

Institute of Hydraulics and Rural Water Management BOKU-University of Natural Resources and
Applied Life Sciences, **Vienna, Austria**

Нина Петровна
<vninp@kursknet.ru>

Add to Contacts

To: givi_gava@yahoo.com

Сс: givi-gava@yahoo.com

Уважаемый Гиви Валерьянович!

От имени коллектива выражаю искренние соболезнования в связи с кончиной выдающегося ученого - академика Мирцхулава Цотне Евгеньевича. Мы благодарны Цотне Евгеньевичу и Вашему институту за оказанную помощь в становлении и развитии нашего института.

Директор Всероссийского НИИ
земледелия и защиты почв от эрозии,
член-корреспондент РАСХН
Черкасов Григорий Николаевич

Dear Givi,

I was very sorry to hear the sad news, but thanks for letting me know. Death of Professor Tsothe Mirtskhulava will be a great loss to the field. My thoughts are with his family at this time.

Regards

Pavel Vlasak,
Dr. Professor ,
Director of Institute of Hydrodynamics Academy Sciences
of Czech Republic, Prague.

Роман Сергеевич Чалов

<Rschalov@mail.ru>

Add to Contacts

To: givi_gava@yahoo.com

Уважаемый Гиви Валерианович!

Лично я и коллектив лаборатории эрозии почв и русловых процессов Московского гос. Университета скорбим в связи с кончиной Цотне Евгеньевича Мирцхулавы, выдающегося ученого-гидротехника, гидравлика, специалиста по эрозии и русловым процессам. Его жизнь – беззаветное служение науки. Он был тесно связан с российскими учеными, и мы гордимся, что до последнего времени получали от него новые труды, с новыми идеями и результатами исследований. Я был лично знаком с Цотне Евгеньевичем и состоял с ним в переписке; горжусь тем, что имею много его книг, подписанных мне лично им самим.

Передайте, пожалуйста, наши соболезнования родственникам и близким покойного, коллективу института..

Выражаем надежду, что сделанное Цотне Евгеньвичем в науке будет жить и использоваться специалистами вечно.

Зав. Лабораторией эрозии почв и русловых процессов

им. Н.И. Маккавеева МГУ

профессор Чалов Роман Сергеевич

From: Sergey Chernomorets <devdorak@gmail.com> _

[View Contact](#)

To: givi gavardashvili <givi_gava@yahoo.com>

Дорогой Гиви Валерианович!

Я и мои коллеги скорбим о Цотне Евгеньевиче и просим передать соболезнования его родным и близким.

Всегда буду помнить нашу короткую встречу в апреле 2007 года. До этого, еще со студенческих времен, я был знаком с некоторыми его работами.

Гиви Валерианович, если Вы можете прислать биографию Цотне Евгеньевича или некролог (на любом языке), а также его фото, я разместил бы их на сайте Селевой ассоциации (www.rsk.land.ru) в память о нём.

Вашу печальную информацию передал Д.В. Штеренлихту (в номерах его телефонов изменилась первая цифра, теперь 6162183 и 6828382). М.С. Кузнецова нет на месте, и я записал информацию на его автоответчик.

Также сообщил Роману Сергеевичу Чалову из МГУ и Игорю Всеволодовичу Бондыреву из Института Вахушти Багратиони.

Проф.
Сергей Черноморец

МГУ, Москва.

Dear professor Givi Gavardashvili,

I was deeply sorry to learn of professor Tsothe Mirtskhulava's death and I would like to express my sympathy to his family and coworkers.

Professor's remarkable dedication towards problems of the environment and his commitment to development of science deserve the highest respect and admiration. Years of his dedicated work at the Georgian Water Management Institute contributed to great development of the institute. His achievements will be remembered.

Please accept my sincere condolences,

Professor Jerzy Sobota

Dean

the Faculty of Environmental Engineering and Geodesy

WROCŁAW UNIVERSITY OF ENVIRONMENTAL AND LIFE SCIENCES

ОО "EKO-REAL
"National Center of Environmental Forecasting
Address: Baku – AZ1009, Mirza-Aga Aliyev str. 138/14
E-mail: info@tzecongo.org; ncef@tzecongo.org
Tel: (994050) 352-55-16; Fax: (99412)98-20-55

№ 15/14
27.03.2010

Баку

Уважаемый господин Гиви Гавардашвили! (Уважаемые господа!)

Известие о смерти Цотне Евгеньевича Мирцхулава глубоко потрясло меня, так как судьба подарила мне возможность на протяжении 34 лет общаться и сотрудничать с этим замечательным человеком, выдающимся ученым и общественным деятелем.

Заслуги и достижения в Мировой науке Цотне Евгеньевича общеизвестны. Он был автором и первооткрывателем в разработке множества научных методов и методик, основоположником ряда научных направлений в области прогноза природных катастроф и мер борьбы с ним. Ему принадлежит приоритет в создании теории надежности гидромелиоративных систем и сооружений.

До последних дней Цотне Евгеньевич активно участвовал в научной работе, оказывал своим ученикам и продолжателям его идей, в частности мне, неоценимую помощь в моих повседневных и перспективных работах. Я очень горжусь, и буду гордиться до конца своей деятельности, что был его учеником.

Память о Цотне Евгеньевиче, нашем старшем товарище и научном руководителе, навсегда сохранится в наших сердцах.

С глубоким прискорбием выражаем наши глубочайшие соболезнования всему Грузинскому народу и сотрудникам Института Водных Проблем, где на протяжении более 45 лет неприменяя рук управлял и до последних своих дней творил в науке чудеса на благо науки суверенного Грузинского государства, также выражаю искренние соболезнования величайшего ученого мирового масштаба Цотне Евгеньевича, его родным и близким.

С уважением,

Телман Зейналов,
Президент «НЦЭП», координатор

Экологического Департамента НПО ФОРУМА Азербайджана.

Dear my friend Give and other Georgia frinds:

I am very sad to hear the very very bad news. The kind man who I met in Tbilisi will in my heard for ever!

Yours,

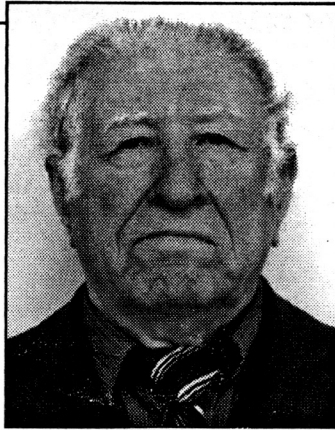
Yijin

Central China Normal University, **Wuhan, China**

კვალი ნათელი

გამორჩენილი მეცნიერი, დიდი პიროვნება

აკადემიკოსი სოტნე მირცხულავა - 90

2010 წლის 12 ივლისს მსოფლიოში ცნობილ მეცნიერს, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსს, საქართველოსა და რუსეთის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიების აკადემიკოსს, საქართველოს სახელმწიფო პრემიის ლაურეატს (ტექნიკის დარგში), საქართველოს დამსახურებულ მეცნიერს და რიგი სახელმწიფო ჯილდოების მფლობელს, ბატონ სოტნე მირცხულავას 90 წელი შეუსრულდებოდა.

ბატონი ცოტნე ისე მყარად არის აღბეჭდილი მისი კოლეგებისა და საერთოდ თანამედროვეების მეხსიერებაში, რომ თითქოს იგი დღესაც ჩვენს გვერდითაა, ძველებურად გვადილეს საქმიან, არაგუმენტირებულ რჩევებსა და დარიგებებს. ალბათ, ამგვარი „ურთიერთობა“ მასთან კიდევ დიდხანს გაგრძელდება, ვინაიდან ცოტნე მირცხულავას დატოვებული მეცნიერული მემკვიდრეობა, 400-ზე მეტი სტატიის და 22 მონოგრაფიის სახით, სრულყოფილად იძლევა ასეთი განცდის საფუძველს.

ცოტნე მირცხულავას მეცნიერული მემკვიდრეობა წყალთა მეურნეობის, გარემოს დაცვის, საინჟინრო ნაგებობათა უსაფრთხოების, მათი საიმედოობისა და რისკთან დაკავშირებულ პრობლემებზე პრაქტიკაში წარმოქმნილ თითქმის ყველა საკითხზე იძლევა სრულყოფილ, ამომწურავ და არაგუმენტირებულ პასუხებს.

გასაოცარი იყო ის, რომ მის მიერ შექმნილი და წარმატებით გამოყენებული მექანიკის მოდელები მან უნარიანად გამოიყენა მედიცინაში, ადამიანის სიცოცხლის გახანგრძლივების საშუალებების შემოთავაზებით.

ინტერნეტში ასეთი მოსაზრებაც კი გამოითქვა: „ნუთუ მირცხულავა ეს ერთი და იგივე პიროვნებაა, რომელიც ასე ეფექტურად მუშაობს წყალთა მეურნეობასთან დაკავშირებული პრობლემების გადანყვებაზე და ამავე დროს მედიცინაში ადამიანის სიცოცხლის გახანგრძლივების საკითხებზე“.

ამ ფენომენის გამოყენებას მის ყოველდღიურ ცხოვრებაშიც ჰქონდა ადგილი ყოფით ურთიერთობებთან დაკავშირებული სიძნელეების გადალახვის აუცილებლობის შემთხვევაში.

მეცნიერის ეს თვისებები მას ჩამოუყალიბდა ჯერ კიდევ პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ საქნავთობის დედოფლისწყაროს ობიექტზე მოღვაწეობის პერიოდში. იგი მუშაობის დაწყების პირველდღე დღეებიდანვე დაუზარებლად ასრულებდა არა მარტო მასზე განპირობებულ სამუშაოებს, არამედ ხშირად, თუ ამას აუცილებლობა მოითხოვდა, უბრალო მუშასაც კი ჩაენაცვლებოდა ხოლმე. ამიტომ იყო, რომ კოლექტივში იგი პატივისცემითა და დაუფარავი სიყვარულით სარგებლობდა. მისი ამგვარი თავდადება შეუძმწეველი არ დარჩენილა საქნავთობის ხელმძღვანელობისთვის და იგი სულ მალე გადმოიყვანეს თბილისში ტრესტის მთავარი ინჟინრის თანამდებობაზე.

თავისი ჭეშმარიტი მონოდება ბატონმა ცოტნემ სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის სფეროში იპოვნა. 1956 წლიდან ის მუშაობას იწყებს საქართველოს ჰიდროტექნიკისა და მელიორაციის სამეცნიერო კვლევით ინსტიტუტში (ამჟამად წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტი). ამ ორგანიზაციას ის 35-ზე მეტი წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა და ინსტიტუტის საერთაშორისო აღიარებასაც მიაღწია.

ბატონი ცოტნეს შრომები გაცეცხას იწვევდა მკითხველებსა და კოლეგებში იმ კოლოსალური ოდენობის ლიტერატურული წყაროების შესწავლის, ანალიზისა და შეფასების უნარით, რასაც მეცნიერი ასრულებდა მისთვის ჩვეული ოპერატიულობით, სიზუსტითა და სიღრმით. შეუძლებელია არ აღინიშნოს შრომების ციტირების უნარი არა მხოლოდ სამეცნიერო, არამედ მხატვრული ლიტერატურიდანაც. ისე მოხერხებულად იცოდა მან მასალის შერჩევა განსახილველ საკითხებთან დაკავშირებით, რომ მკითხველს ექმნებოდა შთაბეჭდილება, თითქოს ცნობილ მწერალთა და პოეტთა ესა თუ ის გამოონათქვამი სწორედ განსახილველი საკითხებისადმი იყო მიძღვნილი. ამაში ადვილად დარწმუნდებით, თუ თვალს გადაავლევთ ცოტნე მირცხულავას ადრინდელ და ბოლო წლებში გამოცემულ მონოგრაფიებს, შემოთავაზებულს დარგის ისეთი აქტუალური სა-

კითხების გადასაწყვეტად, როგორცაა „ჰიდროტექნიკური და ჰიდრომელიორაციული ნაგებობების საიმედოობა“, „საშიშროებანი და რისკი წყალსამეურნეო და სხვა დანიშნულების ობიექტებისათვის“ და სხვა.

მისი ავტორობით გამოქვეყნებული მონოგრაფიები – სახელმწიფოებრივი ღირებულების ნორმატიულ დოკუმენტებთან ერთად, როგორცაა „წყლის ნაკადის დასაშვები არაგამრეცხი სიჩქარეების დადგენა გრუნტებისა და ნიადაგებისათვის“, „საინჟინრო ნაგებობების საიმედოობისა და რისკის გამოთვლის ორიგინალური მეთოდიკა“ „საშიშროებანი და რისკი“ (2007) სამართლიანად იქნა აღიარებული მსოფლიოს სპეციალისტთა შორის.

ბატონი ცოტნეს მიერ მომზადებული და გამოქვეყნებული შრომების ამგვარი შეფასება იყო საინდარი იმისა, რომ მეცნიერი აღიარებული ავტორიტეტიოდა პატივისცემით სარგებლობდა არა მარტო მის თანამემამულე, არამედ საზღვარგარეთელ კოლეგათა შორისაც. ამის დასტურია ის, რომ იგი ერთხმად აირჩიეს რუსეთის სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის ჯერ წევრ-კორესპონდენტად, ხოლო ოდნავ მოგვიანებით – ნამდვილ წევრად. იგი წლების განმავლობაში იყო საკავშირო მეცნიერებისა და ტექნიკის სახელმწიფო კომიტეტთან არსებული წყალთა მეურნეობის მუდმივმოქმედი კომისიის უცვლელი თავმჯდომარე. უფრო მეტიც: ბატონი ცოტნე გარდაცვალებამდე ასრულებდა ჰიდრაულიკურ კვლევათა საერთაშორისო ასოციაციისა და ირიგაციონა და დრენაჟის საერთაშორისო კომიტეტის წევრის მოვალეობას.

ბატონ ცოტნეს ცნობილი მონოგრაფია „ჰიდრომელიორაციულ ნაგებობათა საიმედოობა“ (1970წ.) გამოცემისთანავე თარგმნილი იქნა ინგლისურ ენაზე ამერიკული გამოცემლობის მიერ.

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია ბატონი ცოტნეს პედაგოგიური მუშაობა, იქნებოდა ეს პოლიტექნიკური ინსტიტუტში მოღვაწეობის პერიოდში თუ ასპირანტების მომზადების დარგში, რომელთა საერთო რაოდენობა 40-ს აჭარბებდა. ბატონი ცოტნე გამოირჩეოდა თემის სახელმწიფოების უნარინად შერჩევით, დაყენებული საკითხის აქტუალობით. მის მიერ გამოზრდილი და გზაზე დაყენებული მეცნიერები დღეს თითქმის მსოფლიოს ყველა კუთხეში მოღვაწეობენ.

უაღრესად თავმდაბალი, დაუღალავი, შრომისუნარიანი, საკითხის სიღრმისეულად შესწავლისადმი მისწრაფველი და რთული პრობლემის ორიგინალურად და მარტივად გადანყვების უნარის მქონე, – ეს ის თვისებებია, რითაც ბატონი ცოტნე გამოირჩეოდა მთელი თავისი ცხოვრების განმავლობაში.

აკადემიკოს ცოტნე მირცხულავას ნათელი სახე წარუშლელი იქნება არა მარტო მის თანამედროვეთა შორის, არამედ მომავალი თაობებისთვისაც.

ოთარ ნათიშვილი, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის აკადემიკოსი; გივი გავარდაშვილი, წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტის დირექტორი, გენ. მეც. დოქტორი, პროფესორი;

პანტაან თაყვაძე, წყალთა მეურნეობის ინსტიტუტის ბუნებრივი კატასტროფების განყოფილების ხელმძღვანელი, გენ. მეც. დოქტორი, პროფესორი.